

**Finansdepartement
Postboks 8008 Dep**

0030 OSLO

**Deres ref.
11/5277 ReE**

**Vår ref.
Sak nr: 12/732-2
Saksbehandler: Miriam Karlsen
Dir.tlf: 45 49 00 29**

**Dato:
05.06.2012**

Høringsuttalelse - lovfestet forbrukeransvar for Finanstilsynet (eventuell endring i finanstilsynsloven)

Jeg viser til departementets høringsbrev av 27. mars 2012, og telefonsamtale mellom Jo Gjedrem hos meg og avdelingsdirektør Per Øystein Eikrem, hvor det ble opplyst at mitt svar kommer noe etter fristen.

Forbrukerombudet fører tilsyn med at de næringsdrivendes markedsføring, handelspraksis og avtalevilkår i forbrukerforhold er i samsvar med markedsføringsloven. Mitt tilsyn gjelder i utgangspunktet alle bransjer som henvender seg til forbrukere, men jeg prioriterer de bransjene som har størst økonomisk betydning for forbruker. Dette betyr at finansielle tjenester er et høyt prioritert område for Forbrukerombudet. For å gi noen konkrete eksempler har jeg, sammen med bransjen, lansert retningslinjer for markedsføring av kreditt og fulgt disse opp med flere kontroller. Jeg har sammen FNO forhandlet frem en rekke mønsteravtaler som vil bli de avtalevilkår som brukes av bankene på de fleste og vanligste banktjenester i årene fremover. Jeg har tatt opp vilkårene for betaling med mobiltelefon og andre nye betalingsløsninger, og satt et spesielt fokus på bankkunder mellom 18 og 25, de unge voksne. Dette er bare noen eksempler fra mitt tilsynsarbeid på finansielle tjenester den siste tiden.

Forbrukerombudets tilsyn er altså delvis overlappende med Finanstilsynets. Det sier seg selv at Finanstilsynet og Forbrukerombudet må samarbeide. Dette fungerer godt, og vi arbeider også for ytterligere å forbedre og effektivisere samarbeidet. Det kan nevnes at vi er helt i slutfasen av å få på plass en formalisert samarbeidsavtale. Finanstilsynet vil om kort tid kunne informere departementet om innholdet i denne.

Et mindretall i Finanskriseutvalget mente at Finanstilsynet vanskelig kan ivareta både nærings- og soliditetshensyn på den ene siden og hensynet til forbrukerne på den annen side, på en fullgod måte. Jeg opplever at Finanstilsynet utfører sine tilsynsoppgaver på en god måte, og at arbeidet de gjør er av stor betydning for forbrukerne. Et ferskt eksempel kan være Finanstilsynets retningslinjer om bl.a. krav til egenkapital ved boliglån. Kravene er godt forankret i tilsynets hovedmål om å bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder. Samtidig handler kravene om

usedvanlig viktige forbrukerhensyn. Retningslinjene kan i bidra til å unngå at mange, særlig unge forbrukere, havner i gjeldsproblemer, dersom et marked med svært høye boligpriser og en svært lav utlånsrente endrer seg til det historisk mer normale.

Selv om jeg ikke ser noen direkte motstrid mellom finansiell stabilitet, velfungerende markeder og forbrukerhensyn, og disse hensynene som hovedregel trekker i samme retning er det samtidig klart at forbrukerhensyn bare er ett av flere hensyn som ligger bak tilsynets arbeid. Til sammenligning bestemmer markedsføringsloven § 34 at jeg kun skal føre tilsyn med loven ut fra hensynet til forbrukerne.

I en situasjon hvor tilsynet skal føres ut fra flere hensyn, vil det i sammenhenger hvor det skal prioriteres, og hvor hensynene ikke nødvendigvis trekker samme vei, potensielt kunne være en fare for at enkelte av hensynene gis mindre vekt enn de burde. Dersom man mener at forbrukerhensyn bør være et hovedhensyn bak Finanstilsynets virksomhet, et syn jeg støtter fullt ut, er det derfor fornuftig å ta dette inn i Finanstilsynsloven. En slik kodifisering vil både kunne tjene som et overordnet styringsverktøy, som en påminnelse og det understreker vekten forbrukerhensyn er ment å ha i tilsynet. Jeg støtter på denne bakgrunn departementets forslag til endringer i Finanstilsynsloven § 3.

Med vennlig hilsen,

Miniam Kartsen

for Gry Nergård
forbrukerombud